

955

AT

M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref. 900
Ser. two

Title: Savitri Sthit

900

900

Z

	ॐ	Stotra	Title.
		Savitri-vratā	Author.
			Editor.
			Year, Vols.
Sk			Publisher.
900		(Karmakanda)	Remark.

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ अथो सावित्रीस्तो
 त्रं ॥ नारायणं नमस्कृत्य देवीं त्रिभुवनेश्वरीं ॥ गो
 सावित्रीं प्रवक्ष्यामि व्यासे कथितं पुरा ॥ १ ॥ गो
 भिर्निः स्वसिता वेदाः स्वयं गपदं क्रमाः ॥ एता
 सामग्रष्टंगेण ब्रह्मविदुस्वयं स्थितौ ॥ २ ॥ शीर्षे
 ह्यरुमास्कं धेतल्लोटे वृषभध्वजः ॥ कर्णयो
 र्ध्वे नो देवो चक्षुषी शशिभास्करौ ॥ ३ ॥ दंतेषु
 मरुतो देवो जिह्वां तु सरस्वती ॥ कंठे तु वसु
 त्ता देवो हृदये ह्यम्बाहनः ॥ ४ ॥ उदरे धियः

९

धिवीदेवीसशैलवन्नकानना॥ नाभ्यामिद्रुस्त
 यः कर्दूरान्नपास्त्रिंशामरुदूणाः॥ ५॥ उवाच
 वसवो देवो वायुर्जघेसमाश्रितः॥ ककुदियो
 सनक्षत्रं च छेवे वसवतोयमः॥ ६॥ एकादिसप्त
 श्वेदेनो देवो साध्यासर्वगदेवताः॥ पादेषु स
 र्वतीर्थान्निगोमस्तेजाद्रुवीस्वयं॥ ७॥ हृष्टा पुष्टा
 माहात्म्यमीगोमयेव वसति श्रुवं॥ नोसिका
 पांस्येधादेवी बोधयोर्वसति प्रभुः॥ ८॥ चत्वा
 रसगाराः पूजां गवां यत्र योधराः॥ खुरमये
 च गंधर्वो खुरा गेषु च पत्नगाः॥ ९॥ खुराणां

१

पश्चिमौ गेषु गणाप्सरसस्तथा॥ श्रोत्रां संरक्षास्तपि
 तेश्चात्तालांगुलमाश्रिताः॥ १०॥ त्रययोराम
 कुर्येषु चर्मण्येव प्रजापतिः॥ हुंकारेषु च तुर्वदा
 हुं वशद्विप्रजापतिः॥ ११॥ स्वासो ह्योसेषु गस्तुः
 गमने पवनस्ततः॥ गवांस्तु तानमस्तु स्वादेवता
 च प्रदक्षिणां॥ १२॥ प्रदक्षिणी कृतानेन सप्तदी
 पावसंधरा॥ सर्वा विह्वलमागावः तासां गोप्ता
 च केशवः॥ १३॥ असास्यर्जतासम्यक्पुजि
 तस्यादुरिः सदा॥ य इदं पठेत्तस्मै नमः पुण्या
 द्वास्तथा सदा॥ १४॥ ब्राह्मणोत्तमस्तौ विद्यां क्ष

त्रियोराज्यमाप्नुते ॥ वैश्यः प्रसूनामोप्नोति श्रद्धा-
पापाह्ममुच्यते ॥ १५ ॥ गर्भिणीजनये सुत्रकन्या
पत्नीरभ्यामुयात् ॥ सायंप्रातरुक्तपठतो शांतिस्व-
स्थयनं भवेत् ॥ १६ ॥ अहोरात्रकृतात्पापापद-
मानो न लिप्यते ॥ संवत्सरकृतात्पापह्ममुच्यमा-
नो न लिप्यते ॥ १७ ॥ त्रिसंध्यां पठेत्ततो न सं-
र्वपा सर्वपापाह्ममुच्यते ॥ कलं च गोसहस्रस्य
इत्तं ब्रह्मपापु १८ ॥ इति शांतिपर्वो
दधर्मो गोक्षीवित्रीस्तोत्रसंपूर्णः ॥ १९ ॥

३

वसुदेवसुतं देवं कसचाणुरमर्दनं देवकीपरमानंदं
 कसं देवजगद्गुरुं ॥ १ ॥ श्रीः वसांकं भाहारलं वनमा
 लाविष्मपितं ॥ शंखचक्रधारं देवं कसं च देवं ॥ २ ॥
 उल्लापपलपप्राक्षं नीलजीभतसंनिभं ॥ यादकानां
 शिरोरल कसं वंदे ॥ ३ ॥ कुटिलालकसंयुक्तं पुण
 चंद्रनिभाननं ॥ विलसत्कुंडलं चक्रं वसंव ॥ ४ ॥
 उग्रतसीपुष्पसंकाशं हारभरशोभितं ॥ रलकं क
 णकं यूरकं व ॥ ५ ॥ मंदारगंधसंयुक्तं चारुहार
 चतुर्भुजं बहिषि छावच्छागकसं ॥ ६ ॥ गोपिका

३

नांकुचदंकुमाकितवक्षसं ॥ श्रीनिकेतं महेश्वरा
 संधर्ष ॥ ७ ॥ रुक्मिणीकेलिसंयुक्तं पीतांबरसु
 शोभितं ॥ अवाप्तुलसीगंधं वसं ॥ ८ ॥ कृष्ण
 मिदं पुण्यं प्रातरुत्थाय यः पठेत् ॥ देविजन्मार्तिं तं
 पतं वक्षणाद्देवि नश्यति ॥ ९ ॥ गोविंदकेशवजना
 र्दनवासुदेवारविश्वेशविश्वमधुस्तदमनविश्वरूप
 ॥ श्रीपद्मनाभपुरुषोत्तमपुष्कराक्षनारायणात्पुत
 न्दसिंहनेमो नमस्ते ॥ १ ॥ वेदासमस्तारखतुयोगगुरव्या
 गंधर्वविद्याधरकिं नराश्च ॥ यत्नादभूतं सततं
 नमंतितं नारसिंहं राणां गतोसि ॥ २ ॥ वेदांसं नमस्तं ॥ १ ॥

नृरवलुशास्त्रसंघाविद्या बलं कीर्तिमति च लक्ष्मी ॥
 पश्यप्रसादात्तुरुषात्मतेतं नारसिंहं ॥ ३ ॥ ब्रह्माशि
 वस्तं पुरुषोत्तमं नारायणोऽसौ मरुतां पतिः ॥ च
 दार्कवाग्निमरुदुणाश्वत्थमेव नान्यः सततं न तो
 स्मि ॥ ४ ॥ स्तुष्टाश्विनित्यं जगतां विशेषतो ज्ञाता च
 हंतगविधिप्रमेयः ॥ एकरस्वमेव त्रिविधा विभिन्न
 स्त्वां सिंह मूर्ते सततं न तो स्मि ॥ ५ ॥ राघवेण कृतं
 स्तौ स्तोत्रं चामृतमननमः ॥ पठति यो हि ज्वरा
 स्तेषां स्वगस्तु शाश्वतः ॥ ६ ॥ नारसिंहस्तत्र संस
 र्जं नारायणोत्तमं त्रोस्ति वागस्ति वंशवर्त्तिनि ॥
 तथापि न रेके चोरे पतंती येन द्रुतं ॥ १ ॥ वापीनां

कर्महीनानां कालसागरदुरात्मनां ॥ जीवन्हरिना
 मेव गतिर्नान्येव विद्यते ॥ १ ॥ विचार्यैवं सुदुःखं नृप
 यकुललोचनः ॥ शीतलमारुह्य महतीं विष्णामादा
 य सुस्वरं ॥ ३ ॥ संजुगो हरिना मानिभ्यः शमुः शर्मदा
 न्वितः ॥ नियते सज्जते तेन न तस्य सिद्धिर्मा विष्यति
 ॥ ४ ॥ गोविंद नारायण वासुदेव मुकुंद कृष्ण व्युत
 माधवेति नृसिंह देवेश रे मुरारे मेश लोके राजा
 निवासः ॥ ५ ॥ अनंत वेकुं वदुरंत शक्तेः समस्त लो
 कस्य निदानमस्ते ॥ निरजना नंत गुणा कोरु वि
 दुष निदोषि जगदिह ॥ ६ ॥ निरुपनित्या व्यपनि

॥६॥

पवेशो राजैषे विप्रपात्यरिक्षितिः ॥ अकस्य ब्र
ह्मवैभस्य संवादश्च परीक्षितः ॥ ६ ॥ योगधारण
योक्तृगति संवादो नादो जयः ॥ अवतारानुगि
तं च सर्वः प्राधानि को गतः ॥ ७ ॥ विदुरो द्व
संवादः क्षतमे नययोरस्ततः ॥ पुराणसहित
प्रश्नो महापुरुषसंस्थितः ॥ ८ ॥ ततः प्रकृतिको
सर्गो रत्नवेकनिकस्तथा ॥ ततो ब्रह्मांडसं
तिवे रत्नमंजुः पुरुषो मतः ॥ ९ ॥ कात्तस्य स्तू
रक्ष्मस्य गतिः प्रदसमुद्रका ॥ भुवुद्वारणां भो धो
हिरण्याक्षधो मतः ॥ १० ॥ पुर्ध्वेति र्गधः सर्गो र
दसर्गस्तथैव च ॥ अर्धनारी नरस्यार्थमतः स्वायं
जुवो मनुः ॥ ११ ॥

॥६॥

शतरूपा च यारज्जीणामाद्यादिप्रतिरुत्तमा ॥ संतानो
धर्मपत्नी नावर्द्धनस्य प्रजापतेः ॥ १२ ॥ अवतारो भग
तः कपिलस्य महात्मनः ॥ देवहत्या च संवादः कपिलेन
वधी मतः ॥ १३ ॥ नवब्रह्मासमुत्पत्तिर्दक्षयज्ञविनाशः
॥ ध्रुवस्य चरितं पञ्चास्य पोषा विनोदहिषणुः ॥ १४ ॥
नारदस्य च संवादततः प्रेषजतं ॥ वद्विजा ॥ नमो
स्ततो नुचरितमृषस्य भरतश्च ॥ १५ ॥ दीपवर्च
समुद्राणां गिरिनक्षत्रवर्णनं ॥ ज्योतिषव्रतस्थसं
स्थानं पातालनरकस्य च ॥ १६ ॥ दक्षजन्मप्रवेतो
न्यस्तपुत्राणां वसंततिः ॥ यतो देवो सुरनरास्तिर्व

॥७॥

इति नः सरवाद्यः ॥ १७ ॥ तद्युस्य जन्मनि धनं
नेयाश्रदिते हि जाः ॥ दैत्यैश्चरस्य चरितं प्रह्लादे
स्य महात्मनः ॥ १८ ॥ मन्वंतरानुचरितं त्रैलोक्ये
मोक्षपां ॥ मन्वंतरावताराश्च विष्णोर्हरं याम्ययशि
रादयः ॥ १९ ॥ कौर्म्यं मात्स्यं नारसिंहं वामनं च जग
त्पतेः ॥ क्षीरोदमथ नंत इदमृताथ दिवौकसां ॥ २० ॥
देवासुरमहांसु इंद्राजांश्चानुकीर्तनं ॥ ईश्वरकु
म्भतद्वशः सुद्युम्नस्य महात्मनः ॥ २१ ॥ इतोपा
श्चानमंजोक्तं तौरोपाख्यानमंजुच ॥ सूर्य
वंशानुकथनं शाशादाद्यान्रपादयः ॥ २२ ॥ सौक

॥७॥

व्यामथशायतेः ककुत्स्थस्य च धीमतः ॥ २३ ॥ द्वांगस्य
च नाथातुः सौमरे सगरस्य च ॥ २४ ॥ कौसेलद्रुस्य च
प्रितं मद्रुतं कल्मषापाहं ॥ निमेरंगोपरित्यागो जनका
नां च संभवः ॥ २५ ॥ रामस्य भागविंदुस्य निःकात्रिक
रणं पुत्रवः ॥ पितृस्य सोमवरास्य ययातेर्नहुषस्य च
॥ २६ ॥ दोषं व्यंते भरतस्यापि शंतनोस्तत्सुतस्य च ॥
ययातेर्ज्येष्ठपुत्रस्य यदोर्वंशोऽनुकीर्तितः ॥ २७ ॥ य
त्रावातीर्णोऽस्मिन् बान्धवस्तारयोजगदीश्वरः ॥ वसुदे
वग्रेहे जन्मतस्य रद्विप्रतोकुके ॥ २८ ॥ तस्य कर्माण्य
पारायि कीर्तितान्यसुरद्विषः ॥ प्रतनासुपयः पानंश
करोद्भटनं शिशोः ॥ २९ ॥ तृणावर्तस्य निःशेषस्त

धैववक्वत्सयोः॥धेमुकस्यसप्तानुःप्रलंबस्यचसंश
 यः॥२६॥गोपानांचपवित्राणांदानवारिःपरिसर्पितः॥
 दमनंकातिकस्यहिर्नहाहेनंदमोक्षणं॥३०॥व्रत
 वर्माचकंन्यानांयज्ञतुष्टोव्रतेःप्रभुः॥प्रसादोप
 ॥६॥रूपलीलमोविप्राणांचानुतापनं॥३१॥गोवदुनोद्व
 रणंशक्रस्यसुरभेरथ॥यत्राभिषेकःकृष्णस्यस्त्री
 भिःक्रीडाचरतिषु॥३२॥शंखचडस्यदुर्बुद्धेर्वधो
 रिष्ठस्यकेशिनः॥अक्ररागमनंपश्चात्प्रस्थानं॥रा
 मकृष्णोः॥३३॥व्रजस्त्रीणांविलापप्रमथुरालो
 कनंततः॥जगभुष्टिकचापूरकंसादीनांतथाव
 धः॥३४॥मनस्यानयनस्तनोःपुनःसांक्षिपनंरुरोः॥

मधुरायांनिवसतःयदुश्चक्रस्यस्त्रियं॥३५॥क
 तमुद्रवामाभ्यायुतेनहरिणाद्विजाः॥जरासमानित
 सेन्यस्यबहुशोविधः॥३६॥पातनंपकेनंद्रस्यकुरा
 स्त्रुत्यानिवेशनं॥आदानंपरिजातस्यसुधर्म
 पारालयात्॥३७॥रुक्मिण्याहरणंयुद्धेप्रमथ्य
 द्विषतोहरेः॥हरस्यजंभणमुद्धबालस्यमुजहं
 सनं॥३८॥प्राग्जोतिषपुरंदत्वाकन्यानाहरणंच
 यत्॥चेद्यपोंद्रकशास्त्रानंहंतवक्रस्यदुर्मतेः
 ॥३९॥शंखरोविविदःपीठामुरःपंचजनादयः॥
 महात्म्यंचवधस्तेषांवाराणस्याश्वदाहनं॥४०॥

॥६॥

पारावतरणं तस्मै निर्मिति रस्य पांडवम् ॥ विप्रशाय
देशेन संहारं स्वकुलस्य च ॥ ५१ ॥ उद्धवस्य च संवा
दो वासुदेवस्य ॥ वाङ्मनः ॥ मन्त्रात्मविद्या अशिवत्माः
प्राक्तः कर्मनिर्णयः ॥ ५२ ॥ ततो मर्मपरिज्ञानः आत्म
योगानुभावतः ॥ युगलक्षणवृत्तिप्रवृत्तौ नृणामु
पप्लवः ॥ ५३ ॥ इत्युर्विधश्च प्रलयः उपनिषद्भिर्विधा
तया ॥ देहत्यागस्य राजर्षे विभुदत्तस्य धीमतः ॥ ५४ ॥
वेदशास्त्रोपायमनं मार्कंडेयस्य सत्कथाः ॥ महं
पुरुषविन्यासः सूर्यस्य जगदात्मनः ॥ ५५ ॥ इति
चोक्तं द्विजश्रेष्ठ मया ह्यहमिहार्स्मिन् ॥ लीला
वतारकमपि कीर्तितानीह सर्वश्रद्धा ॥ पति

॥६॥

तत्सर्वलिलोक्तं ह्युत्तमं विप्रशाय ॥ इत्येवमहं
सुखं चैव च्यते सर्वकालकालम् ॥ ५६ ॥ संकीर्त्यमानो म
गवानिमंतः श्रुतानुभावो यस्य नो हि पुसां ॥ प्रविश्य
चित्तं विधुनोत्येषं यथा तर्जोकोपि मिवातिवातः
॥ ५७ ॥ अथागिरिस्ताप्यसतीरसत्कथानकथते त
दुगवान् धीश्रुजः ॥ तदेव सत्तदेव सत्तदेव सत्तदेव
पुण्यं भगवद्गोदयं ॥ ५८ ॥ तदेव पुण्यं रुचिरं नवं न
वं तद्देशश्चैव न सोमहोत्सवः ॥ तदेव शोकार्णवशो
षणं नृणां यतो नमस्तो कियशां नुगीयते ॥ ५९ ॥
नमस्तु चैव तत्र पदं हरेर्यशो जगत्पवित्रं यदि केचि
विदुः ॥ तद्धां क्षतं च न तु हंससं पितं यत्रान्मुत

देव ॥

॥६॥

सतजहिमा धवोमलाः ॥५१॥ सगिवसगेर्जिनता
 ते व्यविपुको यस्मिन्प्रतिश्रेयस्कमबद्धस्यपि ॥ ना
 भ्रान्त्यमंतस्यपरीं किं तां निष्टप्वंतिशायंतिगण
 तिसाधवः ॥५२॥ नेष्कर्ममप्यनुतसावकीर्तन
 शोभते ज्ञानमलं निरंजने ॥ कुतस्तु नः शम्बदसद्मी ॥५३॥
 श्वरेनचापितं कर्मयदप्यकारणं ॥५४॥ यशः श्रि
 यामेवपरिश्रयामपरोवर्णाश्रमाचारतपः सुता
 दिपु ॥ उवविस्मृतिः श्रीधरपादपद्मयोगुणादिवा
 दः श्रवणादिभिर्हरेः ॥५५॥ उवविस्मृतिः कृष्णप
 दारविंदयोः स्त्रीणोभद्राणिशमनोतिच ॥ सत्त्व ५५
 स्पृष्टुमिदमभक्तं ज्ञानं च विज्ञानविरागपु

ते ॥५६॥ ययंदिजाग्यावतमूरिमागयच्छुश्रुदात्म
 न्यरिवलात्मभूतं ॥ नारयणं देवमदेवमीशमवात्यं ॥
 वाष्पजताधिदेव्य ॥५६॥ उहंसस्मारिजात्मतत्वं
 श्रुतपुराणं मेपरमर्षवत्कृतं ॥ पायोप्रवेशेनपतः
 परिक्षितः सदस्यपीणा महतो नष्टपवतं ॥५७॥
 इतदुः कथितं विप्राः कृदानीयोरुत्कर्षणः ॥ महा
 त्मं वासुदेवस्य सर्वाश्रुतिविनाशनं ॥५८॥ यश्च
 संश्रावयेन्नित्यं यामक्षणाभनं न्यधीः ॥ प्रहृष्टवान्य
 श्रुतश्रुणुयात्तु नात्यात्मानमेवसः ॥५९॥ दृष्टया
 मेकादेश्यावाष्ट्रपवन्वापुष्यवान्नपवेत् ॥ पठत्य
 नश्रान्प्रयतः पुतोभवतिपातवत् ॥६०॥ पुनश्च

पुष्करमधुरायां च धारत्य वक्ष्यतात्मवान् ॥ उपोष्य सं
 हितामेतां पठित्वा मुच्यते मेया ॥ ६१ ॥ देवतासु
 जयः सिद्धः पितरो मानवान् यः ॥ यच्छ्रुति कान्ध
 लं ॥ ६२ ॥ एवं तोयेन कीर्तितः ॥ ६३ ॥ नृचो यजुर्वि
 सामानि द्विजो धीमानुविंदते ॥ मधुकल्यापयः
 कुल्याधृतकुल्याश्रयतत्परः ॥ ६४ ॥ पुराणं हितामे
 तामधीत्यं प्रहितो द्विजः ॥ प्रोक्तं मे गवता विष्णो
 स्तत्पदैव जेत ॥ ६५ ॥ विप्रो धीत्याप्नुयात्प्राज्ञं राज
 न्यो बुधिमेतन् ॥ वैश्यो निधिपतिश्च शूद्रः ध्येत
 पातकात् ॥ ६६ ॥ कलिमलसंस्पृति कनोरिव तेशां त्म
 हरिरितरन्ननुगीयते धीमक्षिणं ॥ इह न पुनर्नमि

य
 परम

वानशेषं मर्तिः परिपठितो नृपदं कथा प्रसंगैः
 ॥ ६६ ॥ स्वसुखमिष्टं चैतास्तद्वृत्तानि भावोप्य
 जितं रुचिरं लीला कलसारसं दिमं ॥ अतनुत कल
 पायस्तत्त्वदीयं पुराणं तमारिव तत्र जिनं व्यास
 स्मृतं नस्मि ॥ ६७ ॥ तमहमं जनं तमात्मनं त्वं आगु
 दयस्वितिसंयन्तात्मशक्तिः ॥ उपपत्तिभिर्जरा
 केशं करदोर्दृश्वसिततवमन्युतेस्मि ॥ ६८ ॥
 उपचिन्नवशक्तिः सखात्मसुपरचितरिषि
 रकंगमपालनाय ॥ भगवत उपपत्तिविमानं धाम्ने
 स्तत्र नृपभाषनमः सनातनाय ॥ ६९ ॥ ॥

